

عنوان مقاله:

ضوابط روشی انتساب نظریه های علمی به قرآن در مطالعات میان رشته ای از دیدگاه آیت الله جوادی آملی

محل انتشار:

فصلنامه پژوهش نامه معارف قرآنی، دوره 13، شماره 48 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 33

نویسندگان:

علی محمدی آشنانی - دانشگاه علوم و معارف قرآن کریم/ ریاست دانشکده تهران

محمد علی دولت - استادیار پژوهشی دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی

خلاصه مقاله:

پژوهش‌های میان‌رشته‌ای قرآنی گر چه از یکسو، پیوند مستحکم علم و دین و از سوی دیگر در تبیین اعجاز علمی و از سوی سوم در تفسیر علمی، کاربرد دارد؛ اما در صورت بیتوجهی به ضوابط فهم صحیح و عدم برداشت صحیح از قرآن، انتساب و انطباق نظریات علمی با آن، نوعی تفسیر به رای، ایجاد التقاط و تحمیل و تحریف، محسوب میشود. بدین رو استخراج و کاربست ملاک‌های ارزیابی پژوهش‌های میان‌رشته‌ای قرآنی ضروری است. این پژوهش در صدد است با روش توصیفی، ضوابط فهم صحیح قرآن را از دیدگاه آیت‌الله جوادی آملی، استخراج و معرفی نماید. یافته‌های این جستار نشانگر آن است که هر چند از دیدگاه ایشان، فهم قرآن برای عموم ممکن و لازم است؛ اما استناد و احتجاج به برداشتهای، از نظر روشی منوط به رعایت شش نکته؛ شامل ۱. توجه به ادبیات عرب و علوم پایه بدون اصالت دادن به قواعد اعتباری آن علوم، ۲. توجه به گوناگونی گزاره‌های قرآنی از نظر اخباری، انشایی، تمثیلی و نمادین بودن، ۳. مد نظر قرار دادن پیوند حقایق جهان‌شناختی با خداشناختی در قرآن و اختلاف زبان قرآن با بیان علم، ۴. بهره‌مندی روشمند از عقل و یافته‌های علمی در فهم قرآن و پرهیز از هرگونه التقاط، تحمیل و تطبیق‌های نامدل، ۵. پرهیز از جمود بر شان نزول و مصادیق در عین توجه به آنها و ۶. کنار نهادن هر گونه قیاس و استحسان است.

کلمات کلیدی:

قرآن کریم، مطالعات میان رشته ای، ضوابط روشی، تفسیر علمی، جوادی آملی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1447132>

